

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“Para” BOKT ASC-nin Səhmdarlarına və İdarə heyətinə:

Rəy

Biz “Para” BOKT Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (“Təşkilat”) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın və həmin tarixdə bitən il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatın, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatın və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın, eləcə də əsas uçot siyasetinin və digər izahedici məlumatların xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Bizim rəyimizcə, hazırkı maliyyə hesabatları Təşkilatın 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından audit zamanı edilmiş dəyişiklik və düzəllişlərdən sonra müəssisənin həmin dəyişiklikləri tətbiq etdiyi halda Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Rəyin bildirilməsi üçün əsas

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışiq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyət rəyimizin “Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti” bölməsində əks etdirilir. Biz Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşəkar Mühasiblərin Etika Məcəlləsinə uyğun olaraq Təşkilatdan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Fəaliyyətin Fasiləsizliyi

Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliklə bağlı açıqlama

Təşkilatın maliyyə hesabatlarında Qeyd 3-ü diqqətinizə çatdırmaq istəyirik. Həmin qeydə əsasən, Təşkilat 31 dekabr 2022-ci il tarixində tamamlanan il üzrə 1,824 min AZN zərərə uğramışdır. Həmin tarixə Təşkilatın öhdəlikləri aktivlərindən 16,893 min AZN çox olmuşdur. Bununla yanaşı maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin müqavilə üzrə ödəniş tarixlərinə əsasən, Təşkilatın 31 dekabr 2022-ci il tarixinində sonrakı on iki aylıq dövrə 13,131 min AZN məcmu likvidlik çatışmazlığı ilə üzlöşməsi gözlənilir.

Hesabatların fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipi əsasında hazırlanması

Yuxarıda müəyyən edilmiş əhəmiyyətli qeyri-müəyyənlik, hesabatların fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipi əsasında hazırlanmasının uyğunsuz olduğunu ifadə etmir. Təşkilatın hazırkı maliyyə hesabatları fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipi əsasında hazırlanmışdır. Rəhbərliyin Təşkilatı ləğv etmək və ya onun fəaliyyətini dayandırmaq istəyi yaxud bundan başqa hər hansı digər real alternativi olmadığı hallar istisna olmaqla, hesabatların fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipi əsasında hazırlanması uyğun hesab olunur. Aparılan maliyyə hesabatlarının auditinin bir hissəsi olaraq, biz, rəhbərliyin Qeyd 3-də təsvir olunan likvidlik çatışmamazlığını aradan qaldırılması halında Təşkilatın fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinə əsasən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının uyğun olduğu nəticəsinə gəldik.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırlı maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fırıldaqlılıq və yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemini görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik, Təşkilatı ləğv etmək və ya onun fəaliyyətini dayandırmaq istəyi yaxud bundan başqa hər hansı digər real alternativi olmadığı hallar istisna olmaqla, Təşkilatın öz fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, uyğun olduqda fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı məlumatların açıqlanması və fəaliyyətin fasiləsizliyi principinə əsasən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslər Təşkilatın maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlerə yol verilmədiyinə dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatının hazırlanmasından ibarətdir. Kifayət qədər əminlik dedikdə yüksək əminlik səviyyəsi nəzərdə tutulur. Lakin belə əminlik səviyyəsi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun auditin aparılması zamanı bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunacağına zəmanət vermir. Fırıldaqlılıq və ya səhv nəticəsində yaranan biləcək təhriflər o halda əhəmiyyətli hesab edilir ki, onlar ayrı-ayrılıqda və ya bütövlükdə maliyyə hesabatları əsasında istifadəçilərin qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarla təsir göstərə bilsin.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit çərçivəsində biz auditin aparıldığı bütün müddət ərzində peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar skeptisizmi saxlayırıq. Bundan əlavə biz:

- Saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, bu risklər qarşı audit prosedurları işləyib hazırlanır və tətbiq edir; rəyimizin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edən audit sübutu əldə edirik. Fırıldaqlılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhv nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir. Belə ki, fırıldaqlılıq gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, məlumatların bilərkədən göstərilməməsi, təhrif edilmiş şəkildə təqdim edilməsi və ya daxili nəzarət sistemində sui-istifadə hallarını nəzərdə tutur.
- Təşkilatın daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə audit üçün əhəmiyyətli olan daxil nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- Tətbiq edilən uçot siyasetlərinin uyğunluğunu, uçot təxminlərinin və rəhbərlik tərəfindən hazırlanmış müvafiq açıqlamaların əsaslı olduğunu qiymətləndiririk.
- Fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı rəhbərliyin mülahizələrinin uyğunluğu və əldə edilmiş audit sübutlarına əsasən Təşkilatın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyəti ilə bağlı əhəmiyyətli dərəcədə şübhə yarada biləcək hadisə və şərait üzrə qeyri-müəyyənlilikin mövcud olub-olmamasına dair fikir bildiririk. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənlilikin mövcud olduğu barədə nəticəyə gəldikdə, biz auditor rəyimizdə diqqəti maliyyə hesabatlarındakı müvafiq açıqlamalara cəlb etməli, belə açıqlamalar yetərli olmadıqda, rəyimizi dəyişdirməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatının tarixinədək əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanır. Lakin gələcək hadisə və şəraitlər Təşkilatın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətini dayandırmasına səbəb ola bilər.
- Maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, o cümlədən açıqlamaları və maliyyə hesabatlarında mövcud əməliyyatlar və hadisələrin düzgün təqdim edilməsini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və vaxtı, əhəmiyyətli audit nəticələri, eləcə də audit prosesində müəyyən etdiyimiz daxili nəzarət sistemindəki əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat təqdim edirik.

20 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

*Prime Audit and Consulting
member firm of PwC*

"PARA" BOKT ASC

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2022-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2021-ci il tarixində bitən il üzrə
Faiz gəlirləri	6	6,109	7,312
Faiz xərcləri	6	(1,159)	(1,369)
Xalis faiz gəlirləri		4,950	5,943
Haqq və komissiya gəlirləri	7	4	10
Haqq və komissiya xərcləri	7	(9)	(9)
Xalis haqq və komissiya xərcləri		(5)	1
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis (zərər)	9	(8)	(24)
Məzənnə fərqləri üzrə xalis gəlir/(zərər)	9	(40)	(53)
Digər əməliyyat gəlirləri	10	334	419
Əməliyyat gəlirləri		5,231	6,286
Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər	8	(5,652)	(10,336)
Digər əməliyyat xərcləri		-	-
İşçi heyəti üzrə xərclər	11	(347)	(393)
Sair ümumi inzibati xərclər	12	(1,057)	(971)
Mənfəət vergisindən əvvəlki (zərər)/gəlir		(1,825)	(5,414)
Mənfəət vergisi (xərci)/gəliri	13	-	-
İL ÜZRƏ CƏMI (ZƏRƏR)/MƏNFƏƏT VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR		(1,825)	(5,414)
Hər səhm üzrə (zərər)/mənfəət			
Əsas və azaldılmış (AZN)	14	(4.59)	(29.18)

İdarə Heyəti adından:

Elnur Quliyev

İdarə Heyəti sədri

20 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nigar Mehdiyeva

Baş Mühasib

20 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

"PARA" BOKT ASC
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ
(Min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15	122	68
İnvestisiya qiymətli kağızları	16	584	500
Banklara verilmiş kreditlər	17	-	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	18	14,787	22,999
Satılabilir girov əmlakları	18	1,452	1,181
Bina, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	19	7,214	7,939
Vəsaitin istifadə hüququ	26	87	-
Təxirə salınmış vergi aktivləri	13	266	266
Digər aktivlər	20	136	203
Cəmi aktivlər		24,648	33,156
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	21	27,558	34,522
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	22	5	3
Subordinasiya borc öhdəlikləri	23	24	31
İmtiyazlı səhmlər	24	9,621	9,621
İcarə öhdəlikləri	26	85	-
Digər öhdəliklər	25	4,248	4,048
Cəmi öhdəliklər		41,541	48,225
KAPİTAL			
Nizamnamə kapitalı	27	29,266	29,266
Binalara üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı		3,845	3,845
Yığılmış zərər		(50,005)	(48,180)
Cəmi kapital		(16,893)	(15,069)
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		24,648	33,156

İdarə Heyəti adından:

Elnur Quliyev
 İdarə Heyəti sədri
 20 aprel 2023-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

 Nigar Mehdiyeva
 Baş Mühasib
 20 aprel 2023-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

"PARA" BOKT ASC
KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
(Min Azərbaycan Manatı ilə)

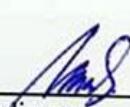
	Nizamnamə kapitalı	Yığılmış zərər	Binalar üzrə yenidən qiymətləndirmə	Cəmi Kapital
31 dekabr 2018-ci il	29,266	(31,528)	3,845	1,583
İl üzrə cəmi məcmu zərər	-	480	-	480
31 dekabr 2019-cu il	29,266	(31,048)	3,845	2,063
İl üzrə cəmi məcmu zərər	-	(11,718)	-	(11,718)
31 dekabr 2020-ci il	29,266	(42,766)	3,845	(9,655)
İl üzrə cəmi məcmu zərər	-	(5,414)	-	(5,414)
31 dekabr 2021-ci il	29,266	(48,180)	3,845	(15,069)
İl üzrə cəmi məcmu zərər	-	(1,825)	-	(1,825)
31 dekabr 2022-ci il	29,266	(50,005)	3,845	(16,893)

İdarə Heyəti adından:

Elnur Quliyev
 İdarə Heyəti sədri

20 aprel 2023-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

 Nigar Mehdiyeva
 Baş Mühasib

20 aprel 2023-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

"PARA" BOKT ASC
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
(Min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il 31 dekabr 2021-ci il
 tarixində tarixində
 bitən il üzrə bitən il üzrə

**ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİ İLƏ BAĞLI OLAN PUL
 VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:**

Alınmış faizlər	3,726	2,615
Ödənilmiş faizlər	(67)	(38)
Alınmış haqq və komissiyalar	4	10
Ödənilmiş haqq və komissiyalar	(9)	(9)
Xarici valyuta mübadiləsindən xalis gəlirlər	(48)	(77)
Alınmış digər əməliyyat gəlirləri	45	419
İşçi heyəti üzrə xərclər	(276)	(383)
Ödənilmiş sair ümumi inzibati xərclər	(320)	(210)
Əməliyyat aktivlərində azalma		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	3,986	4,290
Digər aktivlər	67	56
Əməliyyat öhdəliklərində (azalma)/artım		
Digər öhdəliklər	200	189
Vergilərin ödənilməsindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri	7,309	6,862
Ödənilmiş mənfəət vergisi	-	-
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri	7,309	6,862

**INVESTİSİYA FƏALİYYƏTİ İLƏ BAĞLI OLAN PUL
 VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:**

Satış üçün saxlanılan aktivlərə investisiyalar	(271)	106
Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin satılması	(16)	30
İnvestisiya fəaliyyətindən (yönləmiş)/daxil olan xalis pul vəsaitləri	(287)	136

**MALİYYƏLƏŞDİRƏN FƏALİYYƏTİ İLƏ BAĞLI OLAN
 PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:**

Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə daxil olmalar	-	462
Subordinasiya borc öhdəliklərinin ödənilməsi	(7)	(3,811)
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	2	(73)
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödənilən vəsaitlər	(6,964)	(3,598)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətinə yönəlmüş xalis pul vəsaitləri	(6,969)	(7,020)

Məzənnə fərqlərinin pul və pul vəsaitlərinə təsiri

PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNDE XALIS (AZALMA)/

ARTIM	53	(22)
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, ilin əvvəlinə	68	90
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, ilin sonuna	122	68

İdarə Heyəti adından

Elnur Quliyev
 İdarə Heyəti sədri

20 aprel 2023-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nigar Mehdiyeva
 Baş Mühasib

20 aprel 2023-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə “Para” Bank olmayan Kredit Təşkilatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Təşkilat”) maliyyə hesabatları ilə bağlı Təşkilat rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Təşkilatın maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsədə uyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-a müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Təşkilat işini normal şərtlər altında davam etdiriyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Təşkilat daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Təşkilatın maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Təşkilatın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Təşkilatın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 20 aprel 2023-cü il tarixində Təşkilatın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Elnur Qurbanov
İdarə Heyəti sədri
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nigar Mehdiyeva
Baş Mühasib

20 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası